

1992

1992

Zmaga "močnejšega"? Dnevnik, Ljubljana, 7.1.1992.

Kozinc Nina: Mesto odrivajo od odločanja o vojašnicah. Delo, Ljubljana, 7.1.1992.

Sekretariat za urbanizem in varstvo okolja mesta Ljubljana: Komu pripadajo vojašnice? Delo, Ljubljana, 10.1.1992.

Roglič Meta: Naslednik bo republika. Dnevnik, Ljubljana, 14.1.1992.

Veso Stojanov in dopisniki Dela: Mesta proti državi. Sobotna priloga Dela, Ljubljana, 18.1.1992.

Stružnik Lado: O vojaških objektih naj razpravlja skupščina. Delo, Ljubljana, 23.1.1992.

Bibič Bratko: Odprto pismo mestnemu IS in mestni skupščini. Delo, Ljubljana, 25.1.1992.

E.R.: Vendarle razplet? Republika, Ljubljana, januar/1992.

Gerkič Tanja: Mreža za Metelkovo odmeva. Delo, Ljubljana, 17.2.1992.

Strmole Matej: Kultura plete novo Mrežo. Dnevnik, Ljubljana, 21.2.1992.

Društvo Mreža za Metelkovo: Pismo poslancem mestne skupščine. Delo, Ljubljana, 7.3.1992.

Kozinc Nina: Vojašnic je premalo. Delo, Ljubljana, 5.5.1992.

Gerkič Tanja: Mreža se ne strinja povsem s predlogom. Delo, Ljubljana, 6.5.1992.

N.K.: Dvojna številka M'zina v novi preobleki. Delo, Ljubljana, 7.5.1992.

Jovanovič Mile: Izpraznjene vojašnice propadajo, minister pa nič. Republika, Ljubljana, 26.12.1992.

1
1-
li
n
e
a
-
i
a
1-
1-
t-
č
a
o
r-
j-
e
li
3
--**Do 15. januarja odločitev o usodi bivših vojaških objektov**

Društvo 7.1.99

Zmaga »močnejšega«?

Prostore Mladike naj bi uporabljalo ministrstvo za zunanje zadeve

(me) LJUBLJANA, 7. – Bivša vojaška bolnišnica Mladika je očitno eden najbolj zanimivih vojaških objektov; zanj se poteguje cela vrsta kulturnih ustanov.

Kot smo izvedeli, pa nima nobena od njih možnosti, da bi ta objekt tudi »dobila«, saj so na prednovoletni seji slovenskega izvršnega sveta v Mariboru izrecno poudarili, da bo te prostore uporabljalo ministrstvo za zunanje zadeve.

Neuradno smo tudi izvedeli, da bo posebna komisija obrambnega ministrstva, v katero pa ni bil povabljen nihče od pristojnih iz mesta Ljubljana, do 15.

januarja odločila o usodi vseh bivših vojaških objektov v mestu in okolici; kot vse kaže, pa tudi o usodi objektov po vsej Sloveniji.

Po ustavnem zakonu upravlja z bivšimi objekti JA ministrstvo za obrambo in od najemnin za te objekte se jim obetajo tudi velika sredstva. Ni pa znano, kdo »upravlja« z odpadki, ki ležijo okoli objektov (na sliki Mladika) že vse od tedaj, ko je jugo armada zapustila Slovenijo. (Foto: Tomi Lombar)

Mesto odrivajajo od odločanja o vojašnicah

Obrambno ministrstvo daje mestu kompetence samo pri odgovorih na prošnje za ogled vojašnic

LJUBLJANA, 6. januarja — Stepomije Republiškega ministrstva za obrambo o usodi ljubljanskih vojaških objektov dobliva z objavo nekaterih dokumentov vedno bolj cinicne razsežnosti. Na zahteve ljubljanskih politikov in ustanov, da mora mesto razpolagati z mestnim prostorom, se obrambno ministrstvo sklicuje na ustaven zakon, zakon o vojaški dolžnosti ter zakon o obrambi in zaščiti, po katerih je republiško ministrstvo za obrambo do delitvene bilance upravlja-

Republiška vlada je na zasedanju v Mariboru 30. decembra sklenila, da Skofjavo zavode v Sentvidu takoj vrneje v upravljanje cerkvi. Takrat naj bi bila republiškim organom dodeljena tudi Mladika. Istega dne je Janez Janša očital ljubljanskemu županu zamudništvo v »boju« za kompetence nad vojaškimi objekti v Ljubljani in dodal, »da je treba v samostojni državi spoštovati sam pravni red, ki so ga doleteli legitime institucije«.

Iz odgovora obrambnega ministrstva na prošnjo Mržli za Metelkovo za ogled vojašnice 4. julij (na Metelkovi ulici), ki ga je podpisal Janez Janša, pa lahko sklepamo, da si pristojno ministrstvo »na odločitveni proces« ni ustrezno priznalo.

resnicami. Mržli so na njihovo željo, da bi organizirali obisk vojašnice na Metelkovi, sporočili, »da interese z rvezi s tem objektom usklajuje Skupščina mesta Ljubljana«, da bo del objekta predvidoma namenjen za potrebe ministrstva za notranje zadeve, »vendar je v skladu s kriteriji izvršnega sveta skupščine RS koordinator različnih interesov občina oziroma mesto«.

Kako daleč segajo kompetence mestne politike nad vojaškimi objekti v Ljubljani pa kaže dejstvo, da si nosilec študije o bodoči namembnosti vojaških objektov v Ljubljani, ki so jo naročili pred meseci na mestnem sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora, kljub neštetim telefonom ni mogli utreti potimimo zelenih barikad in si ogledati vojaških objektov.

Na očitke ministra Janše o zamudništvu ljubljanske politike glede te problematike je ljubljanski župan v javnem pismu naštel vse pobude mesta, da bi se o vojaških objekti dogovorili; prvo pismo s takšno vsebino pa so na obrambno ministrstvo poslali že 19. septembra, kasneje pa so sledila še druga. Temu lahko dodamo samo to, da nisi, ki noče videti, ne vidi oziroma kdor noče upoštevati, ne upošteva.

Po nepreverjenih informacijah naj bi bila sredi januarja na ministrstvu za obrambo seja komisije, za kateri bodo sprejemali predlog prav tega ministrstva o namembnosti vojaških objektov v Ljubljani. Ta sestanek bi poleg seje republiškega izvršnega sveta, na kateri bodo tudi obravnavali problematiko vojašnic, objektov in prostora, ki so bili do nedavnega v pristojnosti JA, gotovo odločilen, saj bo končno postalo jasno, ali je urejanje mesta stvar mestnega urbanizma, s celostno podobo ozroma načrti, ki bi lahko ljubljani vdihnili šišo, prestolniško razsežnost, ali pa bodo prevladali trdni interesi ministrstva za obrambo, ki poleg upoštevanja nacionalnega interesa po nekaterih virih skuša razprodajati ljubljanski prostor po logiki najboljšega ponudnika — kar pa bo imelo za mesto katastrofalne posledice.

NINA KOZINC

Do 15. januarja odločitev o usodi bivših vojaških objektov

Zmaga »močnejšega«

Prostore Mladike naj bi uporabljalo ministrstvo za zunanje zadeve

(me) LJUBLJANA, 7. — Bivša vojaška bolnišnica Mladika je očitno eden najbolj zanimivih vojaških objektov; zanj se poteguje cela vrsta kulturnih ustanov.

Kot smo izvedeli, pa nima nobena od njih možnosti, da bi ta objekt tudi »dobila«, saj so na prednovoletni seji slovenskega izvršnega sveta v Mariboru izrecno poudarili, da bo te prostore uporabljalo ministrstvo za zunanje zadeve.

Neuradno smo tudi izvedeli, da bo posebna komisija obrambnega ministrstva, v katero pa ni bil povabljen nihče od pristojnih iz mesta Ljubljana, do 15.

januarja odločila o usodi vseh bivših vojaških objektov v mestu in okolici; vse kaže, pa tudi o usodi objektov vsej Sloveniji.

Po ustavnem zakonu upravlja z širimi objekti JA ministrstvo za obrambo in od najemnin za te objekte se jim obetajo tudi velika sredstva. Ni pa znano, kdo upravlja zaradi tega odpadki, ki ležijo okoli objekta (na sliki Mladika) že vse od tedaj, tem je bil nje jugo armada zapustila Sloveniji. (Foto: Tomi Lombar)

Nekorektni ravnanji

Pred časovni osemletji Tiki. Ker pe priključen na vodo, sem y da ga poprav garancijo. R bo popravil telefonije g in mu pove vode v boji Vendar mu bojen, ki je menim, da v boiler, da

Komu pripadajo vojašnice?

Ljubljanski mestni sekretariat za urbanizem in varstvo okolja odgovarja na trditve republiškega ministrstva za obrambo

To pojasnilo sledi poisanilu Ministrstva za obrambo Republike Slovenije z dne 8. 1. 1992, objavljenem v DELU.

Javnosti je znano, katere strokovne priprave na uporabo površin, s katerih se je umaknila JA, je opravil izvršni svet SML iz od l. 1988. Takoj v začetku pa moramo poudariti, kaj je bistvo nesporazuma, ki je povzročil nerazumevanje med republiko in mestom, kar zadeva območja bivše JA. Ta izvira iz **nepriznavanja vloge strokovnega urejanja mesta (urbanizma)**, ki ji je razporejanje namembnosti (dejavnosti) inherentno, ne glede na to ali gre za začasno ali **»večno«** rabo prostora. Nespoštovanje ustavnega zakona in Statuta mesta Ljubljane (UL RS, št. 21/91), kjer je urejanje mesta (urbanizem) **izvirna pristojnost mestne uprave**, je logična posledica. Take igre med mestom in ljubljanskimi občinami so se šle že prejšnje republiške uprave.

Znano je, da je mesto pripravilo obsežno dokumentacijo o teh območjih (elaborata se poslužuje tudi obrambno ministrstvo, ki smo mu ga dobrohotno posredovali).

Znano je, da smo dvakrat poslali (in predali) sporazum med republiko in mestom, po katerem naj bi ta vprašanja urejali, a žal ni bilo odziva.

Osnovne značilnosti tega sporazuma so:

1. Republika naj obdrži tiste objekte in območja bivše JA, ki jih nujno rabi **za potrebe teritorialne obrambe (slovenske vojske)**.

2. Druge objekte in območja naj izrodi v upravljanje mestu, ki bo v skladu s svojo **razvojno plansko politiko (urbanistični načrt razvoju)** določilo njihovo optimalno namembnost.

3. Načeloma naj se republika odpove vojaškim objektom v urbanem delu Ljubljane.

4. V okviru evidentiranih potreb in v skladu s strokovnimi opredelitvami (točka 2) bo mesto upoštevalo tudi potrebe republiških organov, saj je sproščena prostora dovolj, le pametno gaje treba uporabiti v skladu z razvojem mesta.

Ponovno poudarjamo, da gre za take površine (v središču mesta približno 30 ha, v širšem mestnem območju pa celo 70 ha!), ki so sprito **osnovne planske orientacije mestne skupščine, da se mesto ne širi na nove površine (npr. kmetijske rabe) in da se preusmeri na površine znotraj urbanega prostora, bistvenega pomena za nadaljnji prostorski razvoj Ljubljane kot glavnega mesta države.**

Zato sekretariat za urbanizem mesta Ljubljane sporoča, da bo skupščini mesta na januarjem zasedanju predložil strokovno gradivo o bodoči namembnosti rabe teh območij. To gradivo je lahko za odločanje o konkretni začasni ali **»večni«** rabi teh površin, ki doslej niso bile planirane (zaradi zakonske prepovedi!).

Na koncu prosimo republiško vlado, naj na naslednji seji, ko bo obravnavala problematiko JA, prouči stališče mesta Ljubljane. Zaključujemo z upanjem, da bo naša oblika sodelovanja, ki bo v prid mestnemu razvoju in bo zadovoljila tudi največje potrebe republiških organov in da ne bo potekala avtarktno (npr. z nenadziranim trženjem).

Sekretariat za urbanizem
in varstvo okolja
mesta Ljubljane

Dnevnik 14.1.92

Naslednik bo republika

»Upoštevali bomo stanje ob umiku armade in sprejemu ustavnega zakona«

LJUBLJANA, 14. – Namembnost bivših vojaških objektov vse bolj buri slovensko javnost. V skupščinski komisiji za mirovno politiko so večerj med drugim sprejeli sklep, naj o tem vprašanja čim prej razpravlja slovenska skupščina. O bodoči namembnosti, različnih merilih, ki veljajo na tem področju, in o sredstvih, ki bodo pridobljena z oddajo, smo se pogovarjali z Miranom Bogatajem, namestnikom obrambnega ministra.

Po ustavnem zakonu Ministrstvo za obrambo upravlja z bivšimi objekti JA. Po merilih, ki jih je sprejel republiški izvršni svet, naj bi bilo pri delitvi objektov prednostno zadovoljevanje obrambnih in varnostnih potreb. Koliko objektov bosta torej obdržala obrambno in notranje ministrstvo?

»Za potrebe obeh ministrstev naj bi uporabili okoli 40 odstotkov objektov. K tej številki ne štejemo objektov, ki so na meji, in od katerih jih je vojska že okoli polovice oddala v najem tretjemu uporabniku. Večji del omenjenih 40 odstotkov objektov bomo uporabljali za zadovoljevanje obrambnih potreb za učne centre za prvo in drugo fazo usposabljanja, za nastanitve bojnih enot in za nujne infrastrukturne potrebe, kot so razna skladišča, objekti stacionarnih zvez, najnujnejše polgonske in druge površine, ki služijo za usposabljanje.«

Druge objekte naj bi vaše ministrstvo oddajalo v uporabo najboljšemu ponudniku.

Minogi taklani – zgolj tržni usmerjenosti – nasprotujejo.

»Konec novembra smo občinam poslali sezname vseh potreb, ki jih ima varnostno področje, in seznam drugih interesov, ki so bili naslovljeni na nas. Zaprošili smo, da v občinah uskladijo te interese in nam povedo, s kom naj se naprej pogovarjamo. Če je namreč za neki objekt na primer

v Vipavi deset različnih interesov, bi se naše ministrstvo zelo težko odločilo, s kom naj se naprej pogovarjamo. Prav tako želijo občine v številnih primerih razreševati nekatere svoje širše potrebe, kar pa se ne bi dalo urediti na način, da bi enostavno objavili razpis in nato oddali objekt najboljšemu ponudniku.«

Slisati je bilo, da je bila v okviru vašega ministrstva oblikovana posebna komisija, ki naj bi do 15. januarja odločila o usodi teh objektov.

»Ta datum sem slisal na različnih mestih, vendar res ne vem, od kod ravno ta dan. Gre za proces usklajevanja, v katerem se ni mogoče vezati na jutri ali pojutrinjsem. Sicer pa imamo predstavnike, ki se z mestom Ljubljano pogovarjajo o teh objektihi na območju mesta.«

Po besedah predstavnikov mesta Ljubljana to ni ista komisija.

»Druge komisije ni. Mi smo se s predstavniki mesta Ljubljana nekajkrat srečali, ogledali smo si tudi vrsto teh objektov in v novem letu bomo nadaljevali z usklajevanjem interesov. Menim, da je spor drugje. V Ljubljani je bilo v zadnjem času nekajkrat poudarjeno stališče, naj bi vse te objekte prevzelo mesto, nato pa bi sledilo določanje, kakšne so potrebe posameznega interesenta. To – gledano z vidika republike – ni sprejemljivo. Končni

pravni naslednik bo namreč vedno republika. To bo tudi kasneje, po delitveni bilanci ali po nekem drugem načinu ureditve lastništva, saj so ti objekti formalno še vedno last federacije oziroma zveznih organov. Seveda pa je iz tega treba izvzeti tiste objekte, ki jih bo treba vrniti prejšnjim lastnikom, kot so škofovski zavodi v Sentvidu, verjetno Mikličev hotel, za katerega je menda že vložen zahtevek za vrnitev.«

Kaj pa, če je bil prejšnji lastnik na primer mesto Ljubljana?

»Za vse objekte, o katerih govoriva, je formalni zemljiškopravni lastnik bodisi državni sekretariat za narodno obrambo bodisi zvezni sekretariat za ljudsko obrambo. Imamo pa nekaj primerov, kjer so občine sodelovale s sofinanciranjem, zlasti v domove armade. Tam pa bo seveda ta delež treba upoštevati.«

Katero stanje pa boste upoštevali pri ugotavljanju lastništva?

»Upoštevalo stanje, ki je nastalo ob umiku JA in ob razglasitvi ustavnega zakona. Mišlim, da bi zašli na preveč mrgleno področje, če bi kot presek upoštevali na primer leto 1939 ali pa še prej.«

Kako pa boste potem vrnil škofovske zavode?

»Ta trenutek prenosa škofovskih zavodov formalno ni mogoče urediti, saj je tudi na tem objektu kot lastnik še vedno vpisan zvezni sekretariat.«

Saj prav zato. Kako, da lahko ob istem formalnem lastniku pride do razlik pri vračanju na primer škofovskih zavodov in Mikličev?

»Naš interes je, da v primerih, ko bo kasneje (po prenosu lastništva) obstajala zahteva,

da se objekti vrnejo, to tudi uredimo.«

Lahko potem to zahtevno vložijo tudi občinske in mestne strukture?

»Same ne, saj v vseh primerih nastopa kot partner republika.«

Kolkor lahko stišimo, tudi v republikem izvršnem svetu ni enotnega stališča o tem, naj z bivšimi objekti JA razpolaga vaše ministrstvo. Priporočbe letijo iz ministrstva za varstvo okolja in urejanja prostora, nekateri pa menijo, da bi morali s tem razpolagati gospodarski resorji.

»Ustavni zakon je natančno opredelil nosilce, na osnovi tega ustavnega zakona pa je vlada sprejela omenjena merila za upravljanje z nepremičninami. Ravnanje našega ministrstva temelji na teh dveh aktih in ne želim komentirati nobene izjave posameznika ali kogarkoli drugega.«

Za zdaj boste objekte oddajali. Kam se bodo stekala sredstva?

»V proračun.«

In to v skladu s 15. členom zakona o proračunu, po katerem nad dohodki nekaterih služb (tudi dohoda ministrstva) ni nadzora?

»To ni prihodek ministrstva, s tem se napaja republiški proračun.«

Oddaja teh objektov naj bi prinesla relativno visoka sredstva. Imate približne račune?

»Računov ni. Najemina naj bi se določala po občinskih predpisih, ki urejajo oddajo prostorov. Vendar naj navedeni primer: predsednik izvršnega sveta neke občine me je gotovo vsak teden desetkrat klical, da je treba na nekem objektu popraviti to, narediti ono. Po približno dveh mesecih sem ga vprašal, kdaj lahko

Miran Bogataj

pričakujem od njih predlog, komu oddati te objekte. Odgovori je, da ne najdemo interesa. Ko namreč zainteresirani vidijo, v kakšnem stanju je objekt, ga nihče ni pripravljen vzeti. Treba je torej upoštevati stanje teh objektov in osebno se v številnih primerih bojim, da objektov ne bomo mogli oddati.«

Pogovori s posameznimi občinami očitno potekajo različno uspešno – iz nekaterih območij je slisati kar precej kritiki.

»Ponekod se ti interesi laže usklajujejo, drugod težje. Menim pa, da ta problem ni nikjer tak, da ne bi bil rešljiv. Mi tudi ne nasprotujemo selitvi na drugo lokacijo, če kje to od nas želijo. Eno prvih meril, ki smo si ga postavili, je tudi to, da – če je le mogoče – ne zasedamo objektov v urbanih sredstvih. V Ljubljani smo se temu, kolikor se je dalo, izognili; ta problem pa je na Vrhniki, v Ilirski Bistrici, Slovenski Bistrici, na Ptujju, v Mariboru, Celju. Vendar menim, da bo mogoče to v nekem prehodnem obdobju rešiti.«

Pa kako dolgo bo to prehodno obdobje?

»Odvžno od organizacijskih, tehničnih, materialnih možnosti posamezne občine in njenega interesa, da ta problem čim prej reši. Mi smo povsod pripravljani iti na ustreznejšo lokacijo, seveda pa je na račun tega treba zagotoviti poleg nove lokacije tudi ustrezne zmogljivosti.«

META ROGLIČ

ČIGAVE BODO VOJAŠNICE

Mesta proti državi

Ko so konec lanskega oktobra zadnji vojaki nekdanje jugoslovanske armade zapustili Slovenijo, so za njo ostale prazne vojašnice in druge nepremičnine, ki so bile do tedaj v njeni lasti. Takrat so se mnogi spraševali, kaj z njimi. Občine so s temi objekti in zemljišči imele svoje načrte, država pa svoje. In ponekod se je vnel spor za dediščino bivše jugoslovanske vojske.

V Sloveniji je bilo v lasti jugoslovanske armade precej nepremičnin, saj je bila kot zahodni območje jugoslovanske republike v načrtih JA do deljena vloga prvega branika jugoslovanske države. Zato so bile na slovenskem ozemlju nameštene precejšnje armadne enote, razvrščene v številnih slovenskih mestih. Po odhodu armade iz Slovenije je za njo ostalo precej objektov in zemljišč. Enote jugoslovanske vojske so bile razmeščene velikoma v vojaških objekti, ki jih je tu po drugi svetovni vojni podedovala od rajkse Avstro-Ogrske, Italije ali predvojne Jugoslavije. Samo v Ljubljani in okolici je 18 vojaških objektov, ki stojijo na več kot 90 hektarjih zemljišč. Se več mesnega ozemlja so zavzemali vojaški objekti v Mariboru, več kot 100 hektarov. Velike vojašnice pa so še v Vrhniki, v Postojni, Ilirski Bistrici, na Ptuj, v Slovenski Bistrici, Ajdovščini in Vipavi, Kranju, Pivki, Celju, Ribnici in v Cerkljah pri Brezčah, kjer je bil tudi največji vojaški kompleks v Sloveniji.

Večina vojašnic in drugih vojaških objektov je v slovenskih mestih v bližini središča in doslej so v urbanističnih razvojnih načrtih predstavljali določene »bele lise«. Za lokalne civilne oblasti so bili nedotakljivi. Z umikom JA iz Slovenije in načelnim sklepom, da slovenska vojska vojašnic ne bo imela v urbanih naseljih, temveč na obrobju mest, so v marsikaterem slovenskem mestu in občini začeli delati načrte za koristno izrabo velikih izpraznjenih prostorov. Začeli se je boj med državo in lokalnimi oblastmi za dediščino

Dobra dva tedna po umiku zadnjega jugoslovanskega vojaka s slovenskega ozemlja je slovenska vlada določila merila za upravljanje nepremičnin JA. Po njih naj se nepremičnine v skladu z 9. členom ustavnega zakona uporabijo za obrambne potrebe Republike Slovenije, o čemer odloča obrambno ministrstvo, namenjene pa so tudi potrebam organov za notranje zadeve. V navodilih republiške vlade je bilo zapisano tudi določilo, po katerem se nepremičnine, ki jih ne bosta uporabljali obrambno ali notranje ministrstvo, dajo v upravljanje občinam, podjetjem in drugim organizacijam, ki za to pokazuje zanimanje, praviloma pa najugodnejšemu ponudniku. Sredstva od najemnin se stekajo v republiški proračun, ki potem zagotavlja sredstva za vzdrževanje tistih nepremičnin, ki se uporabljajo v obrambne in zaščitne namene.

bi bili sedanji objekti prepuščeni za lokalne potrebe.

Ku smo določali naše potrebe, smo izhajali iz naslednjih meril: upoštevati smo morali prvo fazo rednega vojaškega usposabljanja, to, da bi imeli v vsaki pokrajini vsaj en učni center, za drugo fazo in lokacijo bojnih enot pa smo morali upoštevati, da je Slovenija samostojna država in je zdaj razpored teh enot popolnoma drugačen kot včasih. Pri policiji smo upoštevali naloge, ki jih je dobila na novo. Na tej podlagi smo določili šest učnih centrov. V Ljubljani sta to vojašnici v Šentvidu in Mostah oziroma Polju, učni centri bodo še v Kranju, na Vrhniki, v Postojni, Slovenski Bistrici in Cerkljah. V naslednji fazi, ko bomo obnovili nekatere objekte, ki so zdaj v zelo slabem stanju, pa bodo za naše potrebe prdi v postev kadetnica v Mariboru, Celju, Ptuj, Vrhnika, Ilirska Bistrica in Novo mesto. To so v glavnem lokacije, ki jih mislimo obdržati.

Objekti, ki naj bi jih dolgoročno uporabljali učni centri in bojne enote slovenske vojske, so:

Ljubljana: vojašnici v Mostah in Šentvidu, obrambno ministrstvo pa se bo kmalu preselilo v »slovenski Pentagon«, ki naj bi nastal iz nekdanjega vojaškega hotela in objektov vojaške gimnazije za Bežigradam.

Maribor: vojašnica Franca Rozmana-Staneita, bolj znana kot kadetnica.

Celje: vojašnica v mestu, vendar je to zgolj kratkoročna rešitev, ker je predvidena selitev na lokacijo zunaj mesta.

Kranj: dosežanja vojašnica.

Postojna: vojašnica Milovana Šarunovića ni »severnih roba mesta«.

Vrhnika: na začetku vojašnica Ivana Cankarja, ob tem da je dolgoročno za potrebe slovenske vojske ustreznija in je za to tudi predvidena zgornja vojašnica Ignac Voljčev-Fric.

Ilirska Bistrica: vojašnica v mestu, ob tem da bi se vojaki raje preselili v spodnjo vojašnico (na Trnovu), če bi jo prenovili, saj je v zelo slabem stanju.

Brezice: vojaški kompleks nekdanjega vojaškega letališča v Cerkljah.

Novo mesto: ker so vojašnice na treh mestih, bodo njihov obseg kratkoročno zmanjšali, dolgoročno pa naj bi se preselili iz mesta.

Ajdovščina: vojašnice so tudi tu na več lokacijah, slovenska vojska pa bo dolgoročno v eni izmed njih.

Bohinjska Bela: vojašnica v mestu.

Karikatura: Franco Juri

jugoslovanske armade. Država si je sicer z 9. členom ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne lasti in samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, ki so ga poslanci republiškega parlamenta sprejeli 25. junija, na predvečer slovenske osamosvojitve, zagotovila, da vse nepremičnine jugoslovanske armade preidejo v njeno upravljanje oziroma v upravljanje ministrstva za obrambo, vendar so kljub temu v občinah že delali seznanene, za kaj vse bodo uporabili »svoje vojašnice«.

Obrambno ministrstvo se je potem skupaj s policijo odločilo, da bo za svoje potrebe obrzalo približno 40 odstotkov vojaških objektov. Namestnik obrambnega ministra Miran Bogataj pravi, da so pri tem v celoti upoštevali navodila vlade. »Po merilih vlade se ti objekti prioriteto namenjajo za obrambne in varnostne potrebe, drugi pa naj bi spremenili namembnost. Vlada je v svojih merilih določila, prvič, da naj bi se slovenska vojska v prihodnje umaknila iz mestnih jedrc, in drugič, da bi opustila vse objekte, ki ne spadajo v njeno organizacijo. Tu gre predvsem za razne farme, domove in poseljeno Trzinje, če so močne nadomestne lokacije, naj bi šla vojska na to nadomestno lokacijo in

Poleg teh bo slovenska vojska obsežno uporabljala še vojskinci na Blokah in v Pivki pod njim nadzorstvo pa bodo tudi dosedanja najpomembnejši vojaški poligoni (Bač). Vojska bo tudi obdržala vsa dosedanja vojaška skladišča. V drugih slovenskih mestih pa naj bi manjše dele vojašnic obdržali za potrebe obnovenih stavb.

Konec novembra je obrambno ministrstvo občinam poslalo seznam vseh potreb območnino-varnostnega področja in seznam drugih interesov za uporabo vojaških nepremičnin, ki je uradno še vedno lastnina jugoslovskega sekretariata za ljudsko obrambo. Izkazalo se je namreč, da je za uporabo vojaških objektov več interesentov, kot je razpoložljivih objektov. Med njimi najdemo posameznike, podjetnike, skupine državljanov, društva, podjetja, občine in posamezna republiška ministrstva, kot so zunanje ministrstvo, ministrstvo za šolstvo in šport, nekateri gospodarski resorji in podobno. In marsikje v Sloveniji so vsi in zainteresirani, ob interese uradnega upravitelja vojaških nepremičnin, ministrstvo za obrambo. Kjer se križajo tako različni civilno-vojaški interesi, kaj kmalu pride do zamer in sporov. Ministrstvu za obrambo očitajo, da je postalo največje upravitelje in prekupevalce z nepremičninami v Sloveniji in da si z visokimi najemninami za nekatere vojaške objekte nenadzorovano putni blagajno. V ministrstvu na te očitke odgovarjajo, da so postali upravitelji v skladu z 9. členom ustavnega zakona in da pri ravnanju z vojaškimi objekti v celoti upoštevajo vladne navodila. Sprejeta v začetku novembra, Miran Bogataj nam je zagotovil, da se ves denar od najemnin steka naravnost v republiški proračun in da ga ne zadržujejo na nobenem tajnem računu ministrstva. To je mogoče res, pravi druga stran, in nekateri poznavalci skritih poti državnega denarja, toda ta denar, seveda spet v skladu z posameznimi navodili vlade, gre v celoti nazaj na ministrstvo za obrambo, kjer ga zaradi pomanjkljive zakonodaje ministrstvo po lastni presoji nenadzorovano uporablja.

Glede ponovne revitalizacije vojaških objektov je polotaj po posameznih slovenskih krajih popolnoma različen. Tako so se denimo na Vrhniki vse strani umirile, in kot kaže, sta obe strani v medsebojnih pogajanjih že zaresle večino spornih vprašanj. Tanki, ki v splošnem delu tankovske vojašnice čakajo na delitveno bilanco, bodo tako ostali tam do maja. Če pa se slovenska vlada ne bo imela s kom pogovarjati o razdelitvi in bo sama sprejela enostranski sklep, bodo tanki vojašnico zapustili do konca leta. V zgoraj omenjenem stanovanjskem delu vojašnice Ivan Cankar bo začasno učni center TO, ki naj bi se po adaptaciji vojašnice Ignaca Volčja-Friča potem preselil tja. Denar za ureditev ušnega centra v tej vojašnici pa, naj bi dobili od prodaje spudnjega dela nekdanje tankovske vojašnice obrtnikov. Priljubno leto 1991, ki bila po sporazumu med občinskimi oblastmi in obrambnim ministrstvom vsa vojašnica Ivana Cankarja namenjena civilni uporabi. Nekdanji dom JLA, zdaj dom TO bo najela občina in poslovne namene. Območje tankovskega poligona pa bo občina urbanistično uredila in ga namenila za stanovanjsko gradnjo.

Polotaj v Kranju je drugačen. V krajško vojašnico, v kateri so obnovili poškodovano stavbo poveljstva, se je že pred novim letom vselil kranjsko-tržiški območni štab TO, pred dnevi pa še pokrajinski štab za Gorenjsko. Zdaj obnavljajo še druge stavbe, tako da bodo do sredo marca nared za sprejem prvih nabornikov. V Kranju sicer nasprotujejo temu, da bi vojašnico uporabljali za potrebe TO, občinska skupščina je v ta namen celo razglasila demilitarizacijo kranjske občine. Vendar se v teritorialni obrambi ravna po navodilih obrambnega ministrstva.

Podobno je tudi v Novi Gorici. Tamkajšnji sekretariat za obrambo je zadnjih nekaj mesecev dobeležno zaslusil ponudbeni in predlogi za uporabo izpraznjenih vojaških objektov. Na Goriškem je JA namreč zapustila 27 obmejnih stražnic, eno vojašnico in objekt posebnega vojaškega pomena. Sekretariat za obrambo se zdaj ubada z zadrego, po kakšnih merilih naj bi izbral številne ponudnike? Odbili so se celo za razpravo v občinski skupščini, vendar zadrege niso mogli rešiti niti poslanci. Resne težave je občinskim možem povzročilo obvestilo obrambnega ministrstva, da osem izpraznjenih objektov ne bo mogoče uporabiti v civilne namene. Skoraj vsi so namreč med tistimi, za katere je občinski sekretariat dobil največ ponudb. Med njimi je tudi vojašnica na Ašjevici. V njej naj bi, tako so vsaj načrtovali Novogoričani, dobila prostore kmetijska šola. Minister Janša naprej ni bil pripravljen prislutni goriškemu načrtu, Ašjevico je namenil pokrajinskemu štabu TO. Po vztrajnem pregovarjanju pa se je menda »omehčal«, ob pogoju, da jim Novogoričani najdejo nadomestni objekt. To pa bo težka naloga.

Tudi v Brežicah niso najbolj zadovoljni. Ne sprejemajo namreč predloga ministrstva, da bi v nekdanjem domu JLA namestili območni štab TO. To bi bila, pravijo, prva vojašnica v mestu. Objekt so medtem že začeli obnavljati, vendar se še ne ve, komu in za kaj bo namenjen. Negotuja je tudi usoda tehničnega remontnega zavoda v Breganskem selu, kjer zdaj popravljajo vozila TO. Kako bo z izrazo velikih proizvodnih dvoran, opreme in drugih naprav, ne ve še nihče. Najmanj težav je z letalištem v Čukljah. Poleg učnega centra bo, kot kaže, urešana tudi brežiška pobuda, da bi posamezni objekti in letališka steza služili za civilne potrebe. Večina od 500 hektarov obsežnega kompleksa pa bo spet namenjena za kmetijsko.

Precej podobno je tudi v drugih slovenskih krajih, kjer se križajo interesi lokalnih oblasti in države. Poseben primer je Ljubljana, kjer je mestna oblast obrambnemu ministrstvu napovedala vojno. Mestna skupščina je že odločila, da bo sprožila postopek za razveljavitev ustavnega zakona, ki bi vse vojaške objekte prenaša v pristojnost republike. V mestu pravijo, da je bil ustavni zakon sprejet v času pogovorov in predlogov, naj bi armada, Slovenijo zapustila postopoma v treh letih, med tem pa naj bi naredili tudi delitveno bilanco. Mnenjem mestne politike so se kmalu pridružili tudi urbanisti, ki nasprotujejo stihijski razprodaji objektov in prostorov, ki bi se ravnala po čisti tržni logiki in tako oblikovala načrtovanje mesta in zaobšla stroko. Zato zdaj v Ljubljani zahtevajo mestne kompetence nad upravljanjem vojaških objektov in poskušajo, da bodo upoštevali obrambne, varnostne, državne in nacionalne interese. Argumentom začasnosti določite namembnosti ne verjame nihče, kajti jasno je, da bodo objekti razdeljeni enkrat za vselej.

Skratka, mesto zahteva primat nad načrtovanjem bodočih funkcij iz praznih objektov in prostorov, predvsem v središču Ljubljane. Ljubljanski župan Jože Strgar je ob napovedi vojne za vojašnice dejal: »V Ljubljani homo pri svojih zahtevah za pridobitev nekdanjih vojašnic, ki izhajajo iz naših pravic, vztrajajo do konca, saj gre za objekte in zemljišča, ki so bili od nekdanjega mesta, vseh vseh pa morajo najno pripadati ljudem, ki ves čas živijo tu, ne pa tistim, ki v mestu samo gostujejo.«

Zgodba o ljubljanskih vojašnicah se je pravzaprav začela veliko pred lanskimi junjskimi dogodki. Vzdrževanje napol praznih in slabo vzdrževanih vojašnic je postalo tudi za nekdanjo jugoslavo neracionalno, poleg tega pa so bile ker so bile v središču mesta, neprimerno za vojaški pouk in vaje. Pred štiri leti je JA sama dala pobudo za zamenjavo nekaterih mestnih vojašnic, v zameno pa naj bi dobila lokacijska dovoljenja za vojašnice zunaj mesta. Hkrati pogovori z JA pa so se v Ljubljani pojavile tudi civilnodružbene pobude o konverziji vojašnic v civilne objekte. Pred dobrim letom je bil ustanovljen projekt Mreža za Metelkovo, ki naj bi s pridobitvijo prostorov vojašnic na Metelkovi ulici zaključil dolgotrni huj za prostor množice mladih kulturnih ustvarjalcev.

Za mestno politiko se ni razčisteno in s tem zaključeno niti vprašanje lastninskopravnih razmerij. Nekdanja vojaška bolnišnica Mladika in del vojašnice na Metelkovi sta bili lasti mesta, vendar si je ta dva objekta država prisvojila in jima določila novo namembnost. Mladiko je vlada namenila potrebam zunanega ministrstva, na Metelkovo pa naj bi se preselila policija iz Trdinove ulice. Tudi vojašnici ob Reški cesti je vlada namenila malce drugačno usodo kot mestu. Dobro naj bi jo ministrstvo za šolstvo in šport. Na ugovore mesta je obrambno ministrstvo odgovorjalo po vojaško – z molkom. Zato so na mestni skupščini sklenili sprožiti postopek za razveljavitev ustavnega zakona, mestna vlada pa bo svoji skupščini na januarnem zasedanju predlagala sprejetje gradiva o prihodnji planski namembnosti objektov in površin JA kot dopolnitev dolgoročnega razvojnega načrta mesta. Tako bodo morali investitorji upoštevati določeno namembnost posameznih lokacij in objektov, mesto pa se bo izognilo stihiskemu razdeljevanju prostorov.

Prvi, ki so začeli v Ljubljani razmišljati o drugačni namembnosti vojaških objektov v središču mesta, so bili protagonisti zbrane Mreže za Metelkovo. Vendar pa v gradivu o namembnosti vojaških objektov, ki so ga pripravili v ljubljanski mestni vladi, Mreže za Metelkovo sploh niso omenili. Bratko Bibič, predsednik izvršilnega odbora Mreže za Metelkovo, v zvezi s tem pravi: »Dejstvo, da gradivo ne upošteva iniciative Mreže, za nas pomeni presenečenje. Poleg tega nam kljub trimesečnim prizadevanjem, ki so bila usmerjena na mestno in republiko raven, ni bil omogočen oziroma dovoljen ogled nobenega vojaškega objekta v mestnem središču, čeprav je ravno tak ogled pogoj, da lahko realno ugotovimo ustreznost oziroma neustreznost prostorov s stališča naših programov. Menimo, da v središču mesta ne sodijo upravne oziroma državnoupravne funkcije, saj se od vopke razlikujejo le po stopnji odprtosti navzven, ne pa tudi kvalitativno.« Mrežo za Metelkovo, ki povezuje številne posameznike in skupne civilne družbe, podpirajo številne kulturne, izobraževalne in druge institucije. Slovenski PEN poleg podpore projektu Metelkovo izražata tudi interese, da bi se z delom svoje dejavnosti vključili v prostorski program projekta

Dr. Slavko Splichal, dekan Fakultete za družbene vede, je tudi naklonjen projektu Mreže: »Menim, da je projekt Metelkova ena ključnih pobud, ki bi morale uspeti. Država oziroma državne institucije bi morale podpirati pobude, ki prihajajo iz civilne družbe. V procesu sprememb v Sloveniji je namreč civilna družba igrala pomembno vlogo in iz nje izhajajo številni sedanjí oblastniki. Čeprav se s tega teoretskega vidika vprašanje uredništve projekta Metelkova zdi morda drobnjakarsko, pa bi ravno to pobudo lahko obravnavali kot neke vrste preskusni kamen: ali so današnji potenciali civilne družbe dovolj močni, da vzdržujejo demokracijo. Po mojem mnenju ključni problem prejšnjega sistema ni bil enopartijski sistem, ampak to, da je bila ena sama stranka hkrati tudi država. Brez demokratične opozicije državi, ki jo predstavlja civilna družba, se lahko tudi večstrankarski sistem sprevrže v partijsko državo. Zato se mi zdi projekt Mreže za Metelkovo zelo pomemben. Če ta projekt ne bi uspel, bi bilo to zelo slabo znamenje.«

Znani slovenski urbani sociolog in poslanec ljubljanske skupščine **dr. Pavel Gantar** o sporih med lokalno oblastjo in republiko meni, da je to dokaj normalno, saj gre za boj za prostor. Kompleksi zelo dragocenih zemljišč znotraj mestnih jeder, ki so bili prej last armade, so pomembni tako za državo kot za lokalne skupnosti, zato je razumljivo, da jih država da težko iz rok. »Nesprejemljivo pa je to, da ministrstvo za obrambo, potem ko je izbralo objekte, ki jih potrebuje, upravljanja preostalih objektov ni preneslo na druge subjekte. Tako je postalo eden največjih upraviiteljev in posrednikov z nepremičninami v Sloveniji in dobilo s tem vir neodvisnih dohodkov. Po mojem mnenju bi morali z zakonom poseči in prepovedati, da obrambno ministrstvo še naprej razpolaga s preostalimi objekti nekdanje jugoslovanske armade. Upravljanje teh bi bilo najbolje prenesti na ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora, kjer bi se nedvomno lažje dogovorili z lokalnimi skupnostmi o razdelitvi. Prav tako so nesprejemljive trditve, da so vsi ti objekti avtomatično državni. Treba bi bilo pregledati njihovo zgodovinsko lastniško usodo.«

Številni spori, povezani z velikim premoženjem, ki ga je zapustila jugoslovanska armada v Sloveniji, kažejo na to, da se je slovenska oblast na razdelitev teh nepremičnin slabo pripravila. Ob vsem prahu, ki se je zadnji mesec dni dvigal zaradi tega, kaže pritegniti parlamentarnemu odboru za mirovno politiko, naj o zadevi razpravlja skupščina, saj gre za interes velikega števila državljanov Slovenije.

**Veslo Stojanov in
dopisniki Dela**

Foto: Jec / Blic

O vojaških objektih naj razpravlja skupščina

V Kranju so prepričani, da bi morala o spornih vojaških objektih razpravljati republiška skupščina

KRANJ, 22. januarja – Razpravo o nadaljnji uporabi nekdanjih vojaških objektov je treba prenesti v republiško skupščino, saj v obrambni teh zadevi ni mogoče rešiti v dogovoru z ministrstvom za obrambo. To so poudarili na danjšnji seji občinskega izvršnega sveta v Kranju, kjer se še zlasti zapleta zaradi vojašnice in drugih vojaških objektov.

...To vprašanje smo zastavili tudi v ponedeljek na sestanku s predsednikom občinskih izvršnih svetov v Ljubljani. Republiška vlada je bila zelo zadržana. Resno nam je bilo le, da bodo vse želje posredovali naprej, je na danjšnji seji povedal Vladimir Mohorič, predsednik krajskega izvršnega sveta. Dodal je, da v osnovnem zakonu, na katerega se sklicuje ministrstvo za obrambo, nisi naši delodajci, po katerem bi imelo to ministrstvo vse pristojnosti nad nekdanjimi vojaškimi objekti, zato v Kranju dvomijo o pravi veljavnosti njegove odločitve.

Vprašajo v Kranju, ki naj bi jo po sklepi občinske skupščine namembni za uveljavitev, zanj obhajajo in pripravljajo za spetjem rekrutov v marcu. Na danjšnji seji so se vprašali, ali je smotna tako občinska in drug

obnova (trajaja jo 250 gradbenih delavcev) in ali so za 450 občanov na Gorenjskem potrebne kar tri vojašnice (poleg krajske še na Bohinjski Beli in Pokljuki), saj je bilo v vseh treh prej približno trikrat toliko vojakov. Vprašali so se tudi, ali smo res tako bogati in ali ni ta čas denarja potrebno tudi gospodarstvo, socialni in drugo.

V krajski občini je sporen tudi objekt nekdanjega vojaškega obveščevalnega centra, ki ga je JA na črno zgradila sredi polja pri Suhu. Domačini predlagajo, naj bi ga podrl in zemljišče zruva namenili za kmetijsko obdelavo, kot so napisali tudi v petici, ki so jo poslali ministrstvu za obrambo. Tudi občina podpira tak predlog, kar pa so povedali na seji, se za vselitve v omenjeni objekt želi pripraviti ministrstvo za notranje zadeve.

LADO STRUŽNIK

PREJELI SMO

Delo 25. 1. 92

Odprto pismo mestnemu IS in mestni skupščini

V javnosti se je nedavno pojavil predlog programa novih namembnosti v opučenih vojaških objektih v mestu Ljubljani, kjer ga je sprejel IS SM Ljubljane in ki ga bo predložil v razpravo oziroma odločanje skupščini na naslednjem njenem zasedanju. V tem programu je vojašnica na Metelkovi ulici, za katero se poteguje Mreža za Metelkovo s svojimi umetniškimi, kulturnimi, športnozadiskalnimi, športivnimi in drugimi prostorskim predlogi. ~~gram-dobro-politično leto, nam~~menjena republiški upravi, kompleks pa bi bil odprt za javnost.

Čeprav smo tudi na naslov IS SML oktobra 1991 poslali uradno pobudo, da se ta kompleks nameni kulturni nasploh in prostorskim programom: Mreže za Metelkovo posebej, se predlog prihodnje namembnosti do te pobude ne opredeljuje. S tem kljub našim stalnim prizadevanjem še naprej pušča odprto vprašanje odnosa IS SML do tega projekta, ki ga ne samo njegovi nosilci, temveč tudi drugi institucionalni in neinstitutionalni subjekti kulturnega in javnega življenja ocenjujejo kot izjemnega za nadaljnji razvoj mesta, ki je hkrati tudi prestolnica republike in torišče šivega umetniškega in kulturnega delovanja in življenja.

Hkrati s tem, da nam od ministrstva za obrambo Republike Slovenije vse do danes ni uspelo izposlovati vstopa v vojašnico na Metelkovi, kjer bi v spremstvu gradbeniško, arhitekturno in ekonomsko izkušenih oči lahko ocenili, koliko prostori ustrezajo našim programom, občutimo tudi neopredeljenost IS SML, kot vse večjo oviro strokovno izved-

benemu, ekonomsko realističnemu, razvojno naravnatemu, dvo-vekostrpnemu in politično kompromisnemu usklajevanju različnih interesov, ki se zgoščajo okrog vojaških objektov nasploh in istega na Metelkovi posebej.

Podpiramo prizadevanje mesta in IS SML, da ima pri odločanju o bodoči namembnosti vojašnic vsaj toliko besede kot republika – to sodi v resor zdrave pameti – hkrati pa od njega tudi pričakujemo, da bo z večmo-drosti in politične odgovornosti kot morda nekatera republiška ministrstva upoštevali civilno-družbene pobude prebivalstva, posebno še, če gre za njegov propulzivni del, od katerega je odvisen tudi dolgoročni razvoj mesta in republike. Če bo mesto Ljubljana po sklepu skupščine na zadnji decembrski seji kandidiralo v Bruslju za prizorišče svetovskega kulturnega meseca leta 1995 – gre za predstev, ki poteka vzporedno s projektom kulturne prestolnice Evrope in katere promocijsko-marketingškega in tudi ekonomskega pomena ob siceršnjem kulturnem verjetno ni treba posebej razlagati – potem bo z uresničitvijo projekta Metelkova morda imelo odločilen argument več, da to kandidaturo tudi dobi. Kajti gre za projekt, ki je tudi v mednarodnem prostoru, kjer je bil predstavljen, zbudil veliko zanimanje in naklonjenost.

Zato, predvsem pa zaradi nas samih, pozivamo IS SML in skupščino mesta Ljubljane, da se pozitivno opredelita do projekta in pripomoreta k njegovi uresnitvi.

Za IO Mreže za Metelkovo:
Bratko Bibič

2. STROBUK, JANUAR 2002

Vendarle razplet?

Bo obrambno ministrstvo zaračunalo objekte?

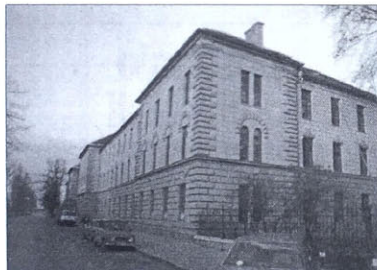
LJUBLJANA - Mreža za Metelkovo, dobri dve leti star projekt, v katerega je danes vključenih več kot 200 kolektivnih in individualnih nosilcev programov, in ki je bil zasnovan z namenom, da bi po izselitvi jugoslovanske

vojske prostore bivše vojašnice na Metelkovi namenili za umetnostne, množično-kulturne, socializacijske, manjšinsko-politične dejavnosti, očitno prehaja v sklepno fazo. Formalno moramo počakati le na prenos z

republiške na mestno raven.

Kot je znano, je odločitev o namembnosti objektov po zapletih v mestni skupščini prevzelo republiško ministrstvo za pravosodje in upravo; objekte je namenilo za potrebe ministrstva za notranje zadeve in mesta Ljubljana. 22. oktobra lani je bil s pomočjo kulturnega ministrstva sklican sestanek, na katerem je bila dosežena dokončna razmejitev in sprejet sklep, po katerem bi ministrstvo za kulturo in Mreža za Metelkovo uskladila interes z mestom in začela z aktivnostmi na lokaciji, ki je bila predvidena z razmejitvijo. V postopke usklajevanja predlogov na predvladni ravni je poseglo tudi obrambno ministrstvo, ki

se je sklicevalo na pristojnosti oziroma proceduro, po kateri so oni predlagatelji rešitev v zvezi z bodočo namembnostjo vojaških objektov. Oblikovali so posebno klavzulo, po kateri so del objektov dodelili IS mesta Ljubljana za potrebe Mreže za Metelkovo. Stvari so na prvi pogled torej neproblematične, vendar se zapletajo že z vprašanjem, ali namestitev obrambno ministrstvo pri prenosu objektov mestu zaračunati določeno ceno, ki naj bi jo v tem primeru placala Mreža, ali pa bodo upostevali neprofitno naravo projekta. Vec o financiranju, dosedanja bilanci in morebitnih dokončnih razpletih (zapletih) pa bomo verjetno več izvedeli na današnji tiskovni konferenci. (E. R.)

Bivša vojašnica na Metelkovi (Foto: ...)

GLASOVI IZ TUJINE

Mreža za Metelkovo odmeva

V času, ko mlada slovenska država začenja svojo kulturno promocijo v mednarodnem prostoru, ni mogoče prezreti dejstva, da projekti Metelkova zbuja pozornost in zanimanje tudi v tujini. Mrežin projekt je kot civilnodružbena pobuda že po svojem konceptu usmerjen na mednarodno kulturno prizorišče. Mnogi člani Mreže za Metelkovo se uveljavljajo na mednarodni ravni, nekateri, zlasti ustvarjalci s področja umetniške produkcije, pa so že povsem vključeni v mednarodne kulturne tokove. Tuje institucije in organizacije, s katerimi sodelujejo, izražajo naklonjenost projektu Metelkova.

Cristlicher Friedendienst (Kršćanska mirovniška družba) iz Zuricha meni, da je projekt Mreže za Metelkovo eden najboljših načinov za spremembo namembnosti vojašnice kot »nasilnega prostora« v prostor, kjer potekajo različne sociokulturne dejavnosti. Velik pomen pripisuje vzpostavljanju komunikacijsko-kooperacijske mreže, ki omogoča izmenjavo izkušenj, informacij in drugih »dobrin« med skupinami in posamezniki, kar je tudi eden centralnih ciljev Mrežinega projekta.

Delovna skupina za turizem in razvoj iz Basla v Švici podpira skupna prizadevanja posameznikov, civilnodružbenih gibanj in skupin, združenih v Mreži, da pridobijo objekte, ki jih je zapustila jugoslovanska armada. Posebnega pomena pri uveljavljanju kulture mira in nenasilje je po njihovem mnenju dejstvo, da bi se v teh prostorih, ki so prej pripadali vojski, zdaj srečevali različni ustvarjalci s področja alterna-

tivne kulture, pripadniki novih družbenih gibanj in skupin, ki sicer živijo na družbenem obrubju. Delovna skupina bo informacije o Mrežinem projektu posredovala tudi drugim švicarskim organizacijam, ki sledijo načelom mirovniške kulture.

Kulturwerkstatt Kasarne (Kulturna delavnica Kasarna) iz Basla predstavlja enega izmed že uresničenih projektov, ki je po svoji zasnovi podoben Mrežinemu. Zaradi različnih dejavnosti (gledališče, ples, glasba, igralnice za otroke, ateljeji, svetovalne službe za mladino, videoumetnost, knjižnica, prostori za ženske, zbirališče za starejše ljudi...), ki potekajo v prostorih nekdanje vojašnice, je Kulturwerkstatt Kasarne postala baselski kulturnosocialni center. Zaveda se, da je nadvse pomembno, da take pobude, kot je Mrežina, uspejo. Zato Mreži za Metelkovo želi, da bi lahko uresničila vse svoje načrte.

Mreža je **Kulturpolitisch**

družbo (Kulturpolitische Gesellschaft) iz Hagna v Nembli zaprosila za strokovno presojo projekta Metelkova. V odgovoru je ta ustanova, ki se že petnajst let sistematično ukvarja s teoretično-analitičnim in praktičnim posredovanjem med kulturno politiko in nosilci kulturne ustvarjalnosti in pobud, zapisala, da so taki projekti, kot je Mrežin, zelo pomembni za pluralne, multikulturne družbe sodobne demokracije in za kompleksne pokrajne urbane kulture, kamor sodi tudi Ljubljana s svojo okolico. Z uresničitvijo projekta Metelkova bi v Sloveniji nastala sociokulturno središče, ki bi se lahko enakopravno vključilo v komunikacijske, kooperacijske in menjalne procese med nosilci kulturne dejavnosti iz različnih evropskih mest, regij in držav.

Pomena tovrstnih projektov se zavedajo tudi v slovenskem zunanjem ministevstvu. Dr. **Dimitrij Rupel** je v pogovoru z mag. **Braikom Bibičem**, predsednikom izvršilnega odbora Mreže za Metelkovo, podprl projekti Metelkova, saj je mednarodno delovanje nevladnih organizacij, še posebej kulturnih, neizogiben element v procesu vključevanja Slovenije v Evropo.

TANJA GERKŠIĆ

V nekdanji vojašnici v Metelkovi bo kulturno-socializacijsko središče

Kultura plete novo Mrežo

Mreža, ki že vključuje okrog 600 ljudi, čaka na dokončni sklep za vselitev

LIUBLJANA, 20. - Pred kratkim sta minili dve leti od ustanovitve skupščine Mreže za Metelkovo, katere glavni cilj je pridobiti prostore za delovanje svojih članov - različnih kulturnih organizacij, skupin, posameznikov in alternativnih gibanj. Kaže, da je v teh dneh Mreža pred dokončno uresničitvijo svojega cilja. Zorko Škvor je v imenu izvršnega odbora za Dnevnik pojasnil stališča in načrte Mreže.

- V zadnjem času se je pri uresnitvi projekta spet začelo, saj republiška vlada odlašala s sprejetjem sklepa o dodelitvi prostorov...

- Da, in to se nam zdi neodgovorno. Lani smo imeli nekaj sestankov z državnimi organi, ki naj

bi bili pristojni za opredelitev namembnosti vojašnic. Na teh sestankih so bili sprejeti sklepi, iz katerih je jasno, da so bili Mreži dodeljeni zaledni deli bivše vojašnice na Metelkovi, to je severna tretjina kompleksa ob Masarykovi ulici. Ta si-

Nekdanja vojašnica ne bo več dolgo prazna (Foto: Tomaž Skale).

cer predstavlja, če gledamo stavbno kvadrato, samo petino vsega prostora, ki je na voljo. Ministrstvo za kulturo je posebej podprlo dejavnosti Mreže in aktivnosti, ki naj bi se na Metelkovi izvajale. Na vladi pravijo, da so vzroki za zastoj samo proceduralne narave, zato vsekakor nadaljujemo priprave za vselitev.

- Koliko članov ima ta hip Mreža, kakšni so kriteriji za članstvo in kakšni bodo kriteriji za pridobitev prostorov?

- Prostore bo rabilo približno 600 ljudi, od tega jih je približno polovica organiziranih v različne organizacije in skupine. Dosedanja kriterija za članstvo sta bila dva: redno plačevanje članarine in aktivna podpora Mreži v obliki različnih akcij, predstav, koncertov ipd. Dodatni merila pri vselitvi v prostore, ki jih mora še potrditi bližnja skupščina Mreže, pa bodo narava in kakovost projektov, sposobnost samofinanciranja in še nekaj drugih.

Dobili boste šest stavb oziroma

5000 m² uporabnih prostorov. Kakšne dejavnosti v teh stavbah načrtujete in kako boste organizirani?

- Predvidenih dejavnosti je veliko. Naštel bom le nekatere: mednarodno informacijsko-dokumentacijsko središče, restavracije z alternativno prehrano, turistične agencije, neprofitne prenočitvene možnosti (mladinski hotel), umetniški ateljeji (slikarski, fotografski, modni...), art publi, umetniške dejavnosti, video in druge dejavnosti zvoka in slike, koncerti, plesne in gledališke predstave ter druge prireditve...

Predvideno je, da bi Mreža postala nekakšen zavod z visoko stopnjo samofinanciranja, ki ne bi vplival na programske sheme posameznih članov, ampak bo samo dal prostorske in druge pogoje produkcije. Iz tega predela bi radi naredili živahno socializacijsko in kulturno središče, odprto tako za naključne obiskovalce kot za tiste, ki bi želeli v njem uresničiti svoj projekt.

MATEJ STRMOLE

Pismo poslancem mestne skupščine

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

V kratkem se bo med vprašanji, o katerih boste morali odločiti, znašel tudi projekt Mreže za Metelkovo. O njem sicer že več mesecev razpravljajo in poročajo vsi mediji, vendar se nam je zdelo prav, da Vas še posebej in zelo na kratko seznanimo z vsebino in pomenom tega, za ljubljansko in slovensko kulturo bistvenega načrta.

Morda bodo naše želje lažje razumljive, če Vas spomnimo na tase, ko Ljubljana še ni imela Cankarjevega doma. Tudi takrat je bilo slišati veliko besedi proti, češ da je za naše glavno mesto predrag, prerazkošen, prenaplujen in vendar bi bili danes brez te ustanove prikrajšani za številna gostovanja vrhunskih tujih umetnikov, pa tudi slovenski ustvarjalci ne bi imeli tistega osrednjega mesta, kjer njihovi nastopi pomenijo čisto nekaj drugega kot v manjših hišah. Kaj pomeni vsem slovenskim in posebej ljubljanskim obiskovalcem, pa tudi vemo! Cankarjev dom že zdavnaj niso več le dvorane, temveč posebna publika in čisto posebni, višji kriteriji.

Projekt Mreža združuje še veliko širši krog ustvarjalcev nove kulture in je za povezavo Ljubljane s kulturnimi središči Evrope ravno tako ali še bolj pomemben. V Mreži je že danes združenih okrog dvesto društev, ustvarjalnih skupin in posameznikov (vsega skupaj okrog 1000 ljudi!), ki v projektu skoraj že dve leti vlagajo vse svoje energije, veliko neplačanega dela in pogosto celo lasten denar.

Večina članov je sicer ustvarjalcev z vseh umetnostnih področij, vendar Mreža ni omejena le na to: projekt uveljavlja in združuje na nov način kulturo, socializacijske dejavnosti, proizvodnjo in poslovnost. Cilj te vedno večje združbe je ustvariti povezavo različnih točk oziroma prostorov na ravni mesta in predstavljati rezultate v drugih evropskih mestih, ki jim je taka oblika kulturnega delovanja že domača.

Projekt Mreža je prvi tak organizem pri nas, ki združuje vse elemente urbane kulture, ti bodo povezani med seboj, tudi finančno omogočali drug drugega. Raznorodne dejavnosti od izdajanja revij in galerijskih in gledaliških projektov do storitev, kar pomeni, da

za Ljubljano ne bodo večja, temveč manjša finančna obremenitev, kot bi bile v primeru, če bi vsaka zase isakala in terjala denarno podporo.

Mesto je toliko vredno, kolikor je znano po svetu. To potrjuje primer Neue Slowenische Kunst, ki je v osemdesetih letih zbudil zanimanje za Ljubljano po Evropi in Ameriki. Potrjuje ga – danes – fenomen Pandur, ki daje Mariboru sloves najbolj ambicioznega in prosvetljenega slovenskega mesta (Ljubljana je trenutno v njegovi senci). Mreža bi, s tem ko bi dobila prostore, lahko omogočila kreativni razcvet nove urbane kulture, katere jezik je razumljiv v razvitem svetu, postala bi izhodišče za prodor najboljšega v sprotni ljubljanski ustvarjalnosti v svet in prek številnih zvez njenih članov tudi kraj, kjer bi podobni projekti iz drugih mest dosegali Ljubljano in njeno publiko. In ne nazadnje, če naj Ljubljana zaslovi kot univerzitetno mesto, mora odprti svojega duha najsodobnejši in najbolj živi kulturi.

Kako pomemben je projekt, o katerem vam pripovedujemo, pričajo tudi izjave podpore, ki smo jo dobili doma in po svetu. Zoran Kržišnik, direktor Mednarodnega grafičnega in likovnega centra, ki je v pedesetih letih z organizacijo Grafičnega bienala prvi poskrbel za prodor imena Ljubljane v svetu in torej dobro pozna vlogo ter pomen takšnih projektov (pa tudi težave, ki jih je potrebno premagovati), je med drugim napisal, da je »... v težki situaciji, kakor je današnja, pobuda Mreže za Metelkovo, projekt, ki ga je treba upoštevati nadvse resno, kajti ravno mlajši ustvarjalci so tisti entuziasti, ki jih težke družbene razmere ne bodo ustavile in ne bodo dovolili, da bi slovenska umetnostna produkcija zstonila v pozabo, temveč so se pripravljene z minimalnimi sredstvi boriti za razcvet, ne pa za zaton slovenskega kulturnega dogajanja«. Doktor Slavko Splichal, dekan Fakultete za družbene vede, pa meni, da »... je projekt Metelkova ena ključnih pobud, ki bi morale uspeli. Država oziroma državne institucije bi morale podpirati pobude, ki prihajajo iz civilne družbe... Zato se mi zdi projekt Mreže zelo pomemben. Če ne bi uspel, bi bilo to zelo slabo znamenje«.

Ne bi Vas rad zamoril z navedbami, zato naštejmo le še nekaj najpomembnejših ljudi in ustanov, ki so kot javne osebnosti in tudi osebno podprli željo Mreže, da dobi prostore v eni od nekdanjih vojašnic.

Andrej Bremec, ravnatelj Srednje šole za oblikovanje in fotografijo, dr. Iztok Saksida, predstojnik oddelka za sociologijo na ljubljanski Filozofski fakulteti, Andrej Inkret, dekan AGRFT, slovenski center PEN in njegov predsednik Boris A. Novak, Društvo arhitektov Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev, Slovenski kulturni zbor, Christliche Friedensdienst iz Züricha, Kulturpolitische Gesellschaft iz Berlina, Kulturwerkstatt iz Basla, delovna skupine Turizem in razvoj iz Basla, Ueli Mader z baselske univerze in drugi.

To so sicer pomembna imena in njihova podpora nam je dragocena, saj govori o pravilnosti našega projekta. In vendar nas nihče med njimi ne more podpreti tako zelo kot prav Vi osebno – saj s svojim glasom pri odločanju o ~~prilagodnosti vojašnic lahko omogočite naše delo~~.

Vaša podpora bo dobrodošla še posebej v naslednjih dneh in tednih, ko se bo dokončno odločalo o usodi bivših vojašnic in s tem tudi o usodi naših prizadevanj. Po predlogu, ki ga je pripravil Zavod za urbanizem mesta Ljubljana v sodelovanju z mestno vlado, je članom našega društva v celoti namenjen le del objektov na Metelkovi. Zal ne le, da gre za najslabše ohranjene objekte v kompleksu te vojašnice in da kvadratura le-teh po izvedenih raziskavah pokriva le dobrih 10% naših potreb (pri čemer prostori niso primerni ne za potrebe slikarjev, ne kiparjev in ne gledališnikov, ki so v Mreži številno najbolj zastopani), temveč je, kot smo izvedeli iz zanesljivih virov, del teh objektov namenjen tudi skorajšnemu rušenju. Za nas so mnogo primernejši tisti objekti ob Metelkovi, ki so po obstoječem predlogu namenjeni Ministrstvu za notranje zadeve, enako ali celo bolj pa del objektov ob Roški cesti (vsi objekti nizke gradnje ter vsaj del bivšega vojaškega sodišča).

Upamo, da boste naše pripombe na izdelan predlog sprejeli z razumevanjem in s tem prispevali k uresnitvi enega od najbolj ambicioznih kulturnih projektov v Sloveniji.

Dovolite nam, da na koncu opozorimo še na temeljno strateško usmeritev našega projekta, ki je samofinanciranje in torej neobremenjevanje proračuna. Zavedamo se, da je prihodnost kulture v njenem kvalitativnem povezovanju s podjetništvom ter poslovnostjo in verjamejo, da imamo ljudi, ki so s tem velikim izzivom sposobni enakovredno spopasti in spopasti.

Hvala v našem in v imenu Ljubljane!
Društvo Mreža za Metelkovo, Ljubljana

Mreža se ne strinja povsem s predlogom

Po predlogu o razdelitvi nekdanjih objektov JA bi ostala večina Mrežinih potreb nepokritih

LJUBLJANA, 5. marca – Strokovne službe mesta Ljubljane so v sodelovanju z mestno vlado pripravile predlog o namembnosti nekdanjih vojaških objektov v Ljubljani. V predlogu je med drugim predvideno, da Mreža za Metelkovo dobi del vojaškega kompleksa na Metelkovi ulici, in sicer 2300 kvadratnih metrov.

Vendar pa Mreža, ki združuje približno dvesto društev, civilnodruštvenih gibanj, skupin in posameznikov s področja kulturne ustvarjalnosti, meni, da predlog zadovoljuje le deset odstotkov minimalno izraženih potreb Mreže. Poleg tega Mreža poudarja, da prostori, ki naj bi jih dobila, niso primerni za umetnostno produkcijo, s katero se ukvarja največ Mrežinih članov. Nekateri prostori v vojašnici na Metelkovi sicer ustrezajo zahtevam Mreže, vendar pa naj bi bili po predlogu namenjeni drugim institucijam in organizacijam.

Ker Mreža za uresničitev svojega projekta, še zlasti za izpeljavo ekonomike samofinanciranja, potrebuje določen tip in število prostorov, ki so primerni za sociokulturne in komercialne dejavnosti, pričakuje, da bodo pristojni oblastni organi upoštevali

njene želje, potrebe in pripombe.

TANJA GERKŠIČ

BARANTANJE SE JE ZAČELO

Vojašnic je premalo

Z mestnim predlogom o namembnosti vojašnic se začena procedura usklajevanja – Mesto svari pred naraščajočo državno administracijo

LJUBLJANA, 4. marca – Strokovne službe mesta Ljubljane so pripravile predlog za izrabo nekdanjih objektov JA in morebitnih drugih izpraznjenih prostorov. Na mestno upravo je prispelo 67 prošelj, poleg tega pa želi nove prostore tudi republiška uprava. Mestni izvršni svet bo predvidene nove namembnosti izpraznjenih objektov vključil v spremembo dolgoročnega načrta mesta in občin. S tem so sprožili dolgotrajno proceduro, saj bodo morali osnutek najprej uskladiti, sledili bodo javna razprava, sprejetje osnutka v vseh skupščinah občin in mesta Ljubljane, izdelava predloga in njegovo sprejetje po vsakem postopku.

Zahteve republiških ministrstev bistveno presegaajo površine, ki so jih imeli v Ljubljani dostoj, menijo na mestu. Tako na primer želi ministrstvo za notranje zadeve kar 10.000 kvadratnih metrov več, kot jih ima zdaj. Poleg tega se prostorske zahteve nanašajo samo na neposredno delovanje ministrstev, ne pa tudi na državne ustanove, zavode in službe, ki so republiškega pomena. Na mestni ravni imajo zato prej precenjene pomisleke, kar zadeva ravnotežje med naraščajočo administracijo in drugimi mestnimi dejavnostmi. Ker ima Ljubljana le 300.000 prebivalcev, bi porušeno ravnotežje gotovo negativno vplivalo

na socialno podobo in gospodarsko moč mesta. Po drugi strani pa se na mestni upravi zavedajo, da lahko državne ustanove ugodno vplivajo na razvoj poslovnih dejavnosti. Zal pa mesto nima niti dovolj prostora niti objektov, s katerimi bi lahko hitro zadovoljili prostorske potrebe na novo nastale države. Zato predlagajo, naj bi se nekatera ministrstva izselila iz Ljubljane.

Nobeno ministrstvo, ki je zaprosilo za nove prostore, se ne odpoveduje izpraznjenim stavbam po selitvi. V njih nameravajo bodisi naseliti nove republiške ustanove ali pa naj bi z izkupičkom od oddaje preuredili nove prostore. V interesu mesta pa je, da se jim po izpraznitvi vrnejo objekti mestnega pomena, predvsem zgodovinski in spomeniškovarstveni, kot so Kazina, Grubarjeva palača, Virantova hiša in Galetov grad.

Na mestni upravi tudi menijo, da bo z reorganizacijo mestnih in občinskih uprav na voljo veliko prostora za upravne, kulturne in poslovno-komercialne dejavnosti in bi lahko optimalneje rešili prostorske sistke različnih

ustanov v Ljubljani. Mestne strokovne službe pa z obžalovanjem ugotavljajo, da na razporeditev prostora za TO in ministrstvo za obrambo ni bilo mogoče vplivati, tako da bo obrambno

● Mestni predlog za začasno uporabo vojaških objektov predvideva: v vojašnici na Roški naj bi bili prostori Zgodovinskega arhiva Ljubljana, Arhiv RS, Knjižnica O. Zupančiča, Institut za novejšo zgodovino, srednje kole; v Mladiki: ministrstvo za zunanje zadeve in ministrstvo za kmetstvo in šport, po drugi različici pa: Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost – oddelek za oblikovanje in nove alternativne visoke kole; vojašnica ob Ljubljani: materski študentski dom, prenočišča za brezdomce, Društvo civilnih invalidov, Društvo za boj proti sladkorni bolezni, Društvo slepih in slabovidnih, usposabljanje za psihosocialne službe, Program TEM-PUS, škofljski hotel; hoteli JA: mladinski hotel, mladinski kulturni center, Popolniško društvo Erazem; Metelkova: UNZ Ljubljana, prometna policijska postaja, policijska postaja Center, muzej organov za notranje zadeve, policijska godba, Mreža za Metelkovo.

ministrstvo na Vojkovi in Dimičevi ulici v sosednji visokosolskih institucij, srednjih šol in raziskovalnih institutov.

NINA KOZINC

Delo, 5 5 1977

Dvojna številka M'zina v novi preobleki

1975

32

Pri M'zinu, glasilu Mreže za Metelkovo, napovedujejo ambicioznejši koncept tednika

LJUBLJANA, 6. maja - Te dni po ulicni prodajali časopisov in v nekaterih knjigarnah prodajajo novo dvojno številko M'zina, glasila Mreže za Metelkovo. Nova številka opušta svojo prvotno biltenško obliko in nakazuje ambicioznejši koncept - želi postati mestni kulturni časopis, ki bi izhajal vsak teden.

Tako že novi M'zin ponuja širše teme, ki pa so prvenstveno še vedno namenjene bralcem - članom Mreže za Metelkovo. Kajti uredništvu gre za pretok informacij tako zunaj kot znotraj Mreže, k sodelovanju pa vabi mlade publiciste. S tem želi oblikovati neobremenjen in neodvisen pristop k obravnavanju tega kompleksnega projekta.

Avtonomna uredniška politika M'zina naj bi odsevala vso različnost skupin, ki so vključene v projekt Metelkove; septembra pa nameravajo izdati mednarodno številko v angleščini, s katero bodo predstavili Mrežo v tujini.

N. K.

Izpraznjene vojašnice propadajo, minister pa nič

Kompleks na Metelkovi varujeta le dva policista

Ceprav problem praznih vojašnic na območju Ljubljane prisoten že dobro leto dni, se se ni premaknil z mrtve točke. Dejstvo je, da cakanje na razdelilno pogodbo z bivšo Jugoslavijo, na kar se sklicuje republiško ministrstvo za obrambo, ni ravno pragmatično.

V vsakem primeru bodo vojašnice ostale tu, saj jih nihče nikamor ne bo odpeljal, in če bomo ze komu kaj dolžni, bomo to kompenzirali na drug način.

Analize pa kažejo, da je večina teh objektov tako ali tako last mesta. Verjetno bo potrebna korekcija ustavnega zakona in izvedbenih predpisov, saj je zdaj

po mnenju mestnega sekretarja za obrambo Janeza Sodrznika vse bolj ali manj odvisno od volje republiškega ministra za obrambo.

Ljubljani pomeni mestna lastnina tako rekoc temelj za funkcioniranje mesta. Tako tudi iz urbanističnega vidika, pa nadzora nad prostorom. Ljubljana ima malo možnosti za širitev navzven, zato bo potrebno iskati nov prostor v mestu.

Seveda so ze pripravili nekaj nacrtov, kaj naj bi storili z objekti. Mestni sekretariat za obrambo jih je skupščini predložil ze februarja, vendar tej o

MILE JOVANOVIĆ

njih ni uspelo razpravljati.

Na Kodeljevem naj bi naredili stanovanjsko-poslovno in konzularno cetr. ki jo Ljubljana nujno potrebuje: za Bezigradom bi se območje vojašnice Ljubo Sercer in stadiona po odstranitvi crpalke zaokrozilo v ogromno stanovanjsko-poslovno cetr: za Mladiko je veliko zanimanja pokazal sekretariat za izobrazevanje in kulturo, na Metelkovi želi svoj prostor pod soncem Mreža za Metelkovo, vendar so tu različna stališca tudi znotraj mestnih oblasti. Vsi ti nacrti se ujemajo z dolgoročnimi nacrti razvo-

ja mesta Ljubljane.

Objekti niso vzdrževani, in zato propadajo. Mesto pa bi lahko z majhnimi stroški zagotovilo vsaj to, da bi jih vzdrževali. Del stavbe na Metelkovi, ki naj bi bil namenjen Mreži za Metelkovo, je tako dobro ohranjen, da je potrebno samo metla in prostore bi lahko začeli uporabljati. Zdaj pa po nepotrebnem, pravi Janez Sodrznik, stojijo prazni in propadajo.

Poleg tega je treba objekte varovati. "Nocem sicer omalovazevati dela policistov, toda, ce vemo, da ves kompleks na Metelkovi varujeta le dva policista, ni treba izgubljeni besed," dodaja mestni sekretar.